

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 22 (5)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. SEPTEMBRA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1268.

Julius Kantorowicz, tvorničar, Breslava, Nemačka.

Postupak za produkciju skroba koji daje tutkalo, koje se lako razmazuje.

Prijava od 25. marta 1921.

Važi od 1. decembra 1922.

Pravo prvenstva od 14. aprila 1916. (Nemačka).

Nekoje vrste skroba, n. pr. krompirov i kavasov skrob, ako se kuhaju ili svare s malo vode, ne daju lepak, koji se lako razmaže, nego jednu rastegljivu masu sa grudama, koje se ne daju razmazati. Medjutim je za mnoge vrsti lepljenja od velike važnosti da lepak sadrži samo malo vode, i da je veoma gust a ipak da se da lako razmazati. Dalje je nužno da lepak za svrhe lepljenja, ne prodiere u materije, koje valja slepiti. To se može postići ako se, pre lepljenja lepku pojedince ili smešano primešaju soli masnih, smolenih, ili voštanih kiselina, koje se u vodi rastvaraju, ili se s vodom mogu emulzirati, kao: sterarinska, palmotinska, uljena kiselina, kiselina lanena ulja, drvena ulja, ricinsova ulja, erukinska-kiselina, kiselina, brasi-dinova, ribljev ulja, kalafonijuma cerotinska, melisinska, i slično. Uspešno se upotrebljavaju sapuni, dobiveni, ako se u sapun pretvore ulja, masti, vosak (pčelin i biljni), kitova mast, vunena mast. Mogu se upotrebiti i anilidi (ili njihove homologe). Sapuni mogu da sadrže i one sastojke masti, ulja, voska, vunene masti, koji se ne mogu pretvoriti u sapun. Mogu se upotrebiti i otvrdnute masti, i ulja, i masne kiseline. Mogu se upotrebiti kalijev natron, amonijak, kalcijumovi i metalni sapuni (rastvorni i nerastvorni). Sapunima može se dodati i suviše ulja i masti.

Primer: skuha li se, ili svari, 5 l vode

s 1 kg. krompirova brašna, dobija se jedna rastegljiva gruda. No pomeša li se 1 kg. škroba s 500 g. samlevena sapuna, i skuha li se ta smesa s 5 l vode, dobija se lepak, koji se može vrlo dobro razmazati. Još manje količine sapuna su dovoljne ako se s njima i sa vodom pomešani skrob unosi u cilindrične aparate sa sušenje, te pri tome postanu lepljivi, i osuši se, pa se takozvane skrobove pahuljice, dobivene na taj način, samelju. U tom se slučaju dobija skrob rastvoren u hladnoj vodi, koji daje, s malo vode, lepak što se lako razmazuje, i to već sa 10 g sapuna na 1 kg. skroba. Jedan način izvodjenja ovoga postupka sastoji se u tome, da se preobraćanje u sapun izvrši pošto se je, pre, dodao skrob. Mogu se, n. pr. masti, ulja, vosak i t. d., pretvoriti na hladan način (na pr. s alkoholnim bazama) u sapun. A mogu se i slobodne kiseline pomešati sa skrobom, a onda se, pomoću baza, ili soli ugljene kiseline, izvrši preopraćanje u sapun.

Da bi masa lakše prodrila u tkivo, postupilo se je, doduše, sa skrobom pomoću sulfurovanih masnih kiselina. Tutkalo, dobiveno na ovaj naš razloženi način, ne prodiere u čoje (sukna). Dalje, poznat je način da se skrob smeša s alkalijima, ili solima koje alkalno deluju, a onda da se na vrućim cilindrima, ili pločama, pretvori u lepak i osuši. Time nastaju skrobni produkti, rastvorni

u hladnoj vodi, ali se ne postizava delovanje našeg opisanog postupka, t. j. skrob koji daje lepak što se lako razmazuje, i ne prodire u podlogu jer mu, upravo nedostaje dodatak sapuna.

Patentni zahtevi :

1). Postupak za produkciju skroba, koji daje tutkalo, što se lako razmazuje, naznačen time, što se on pre pretvaranja u lepak ili

za vreme istog, smeša sa solima masnih, smolenih, ili voštanih, kiselina, ili s njihovim derivatima (izuzevši sulfo-spojeve).

2). Način izvodjenja postupka kao u 1. zahtevu, naznačen time, što skrob pomešan sa solima masnih, smolenih ili voštanih kiselina, ili njihovih derivata (izuzevši sulfo-spojeve), u tankom sloju, u isti mah pretvori u tutkalo i osuši.

PATENTNI SPIS BR. 1268.

Julius Kantorowicz (vojničar, Breslava, Nemačka)

Postupak za produkciju skroba koji daje tutkalo, što se lako razmazuje, naznačen time, što se on pre pretvaranja u lepak ili za vreme istog, smeša sa solima masnih, smolenih ili voštanih kiselina, ili s njihovim derivatima (izuzevši sulfo-spojeve).

Primer: skuba II se ili svari u 5 l vode
 sadrže i one sastojke masti, ulja, voska, vi-
 nena masti, koji se ne mogu pretvoriti u sapun.
 Mogu se upotrebiti i otridnute masti i ulja.
 I masne kiseline. Mogu se upotrebiti kalcijev
 naston, amonijak, kalcijumovi i metalni sa-
 puni (rastvoriti i nerastvoriti). Sapunima može
 se dodati i svariše ulja i masti.

Daje se postizati većeg lepka, nego jedna
 sapun. U materiji koje valja odabrati. To se može
 postići ako se, pre lepljenja lepku pojedinačno
 li namješeno primješaju soli masnih, smolenih,
 ili voštanih kiselina, koje se u vodi rastva-
 raju. Ili se s vodom mogu emulzirati kao:
 stevanska, palmolinska, uljana kiselina ki-
 selina lanena ulja, drvena ulja, ricinu-
 sova ulja, crkviska-kiselinna, kiselinna, braš-
 činova, nolja ulja, kalolonijuma cetolinska,
 melnitska i sl. Upošeno se upotreblja-
 vaju sapuni, dobiveni, ako se u sapun pre-
 tvoriti, i sl. Upošeno se upotreblja-
 vaju ulja, masni vosak (čelini i biljni), kitova
 i masni vosak. Mogu se upotrebiti i vi-
 nena mast. (ili njihove homologe). Sapuni mogu da
 sadrže i one sastojke masti, ulja, voska, vi-
 nena masti, koji se ne mogu pretvoriti u sapun.
 Mogu se upotrebiti i otridnute masti i ulja.
 I masne kiseline. Mogu se upotrebiti kalcijev
 naston, amonijak, kalcijumovi i metalni sa-
 puni (rastvoriti i nerastvoriti). Sapunima može
 se dodati i svariše ulja i masti.

Da bi masa lakše proclila u likvo, postu-
 plo se je, dobuse, sa skrobom pomoću sub-
 liovanih masnih kiselina. Tutkalo, dobiveno
 na ovaj naš razloženi način, se prodire u
 čoje (sukna). Daje poznati je način da se
 skrob smeša s alkalijama, ili solima koje
 alkalno deluju, a onda da se na vrućim ci-
 lindrima, ili pločama, prevoji u lepak i
 osuši. Time nastaju skrobni produkti, rastvorni
 u vodi.